

ATS Syysseminaari 4.11.2010

Periaatepäätösten vaikutukset TEM:n näkökulmasta

yli-insinööri Jorma Aurela
työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Tausta: periaatepäätökset

- Valtioneuvosto teki 6.5.2010 kolme periaatepäätöstä:
 - TVO:n Olkiluoto 4
 - Posiva (OL4:n käytetty polttoaine)
 - Fennovoima
- Ehdot:
 - Ydinvoimalaitosyksiköiden osalta rakentamislupahakemukset tulee jättää viiden vuoden kuluessa. Posivalta muutenkin hakemus 2012.
 - Fennovoiman tulee täsmentää kuuden vuoden kuluessa suunnitelmiaan käytetyn polttoaineen huollon osalta (Posiva-sopimus tai omaa laitosta koskeva YVA-ohjelma)

Eduskunta

- Eduskunta vahvisti periaatepäätökset 1.7.2010 äänin
 - 120-72 (TVO)
 - 121-71 (Fennovoima)
 - 159-35 (Posiva)
- Eduskunta ei voi lain mukaan puuttua periaatepäätösten sisältöön. Laajan valiokuntakäsittelyn (talousvaliokunta ja kuusi muuta valiokuntaa) tuloksena se antoi kuitenkin neljä lausumaa (pontta) päätöksiin liittyen.

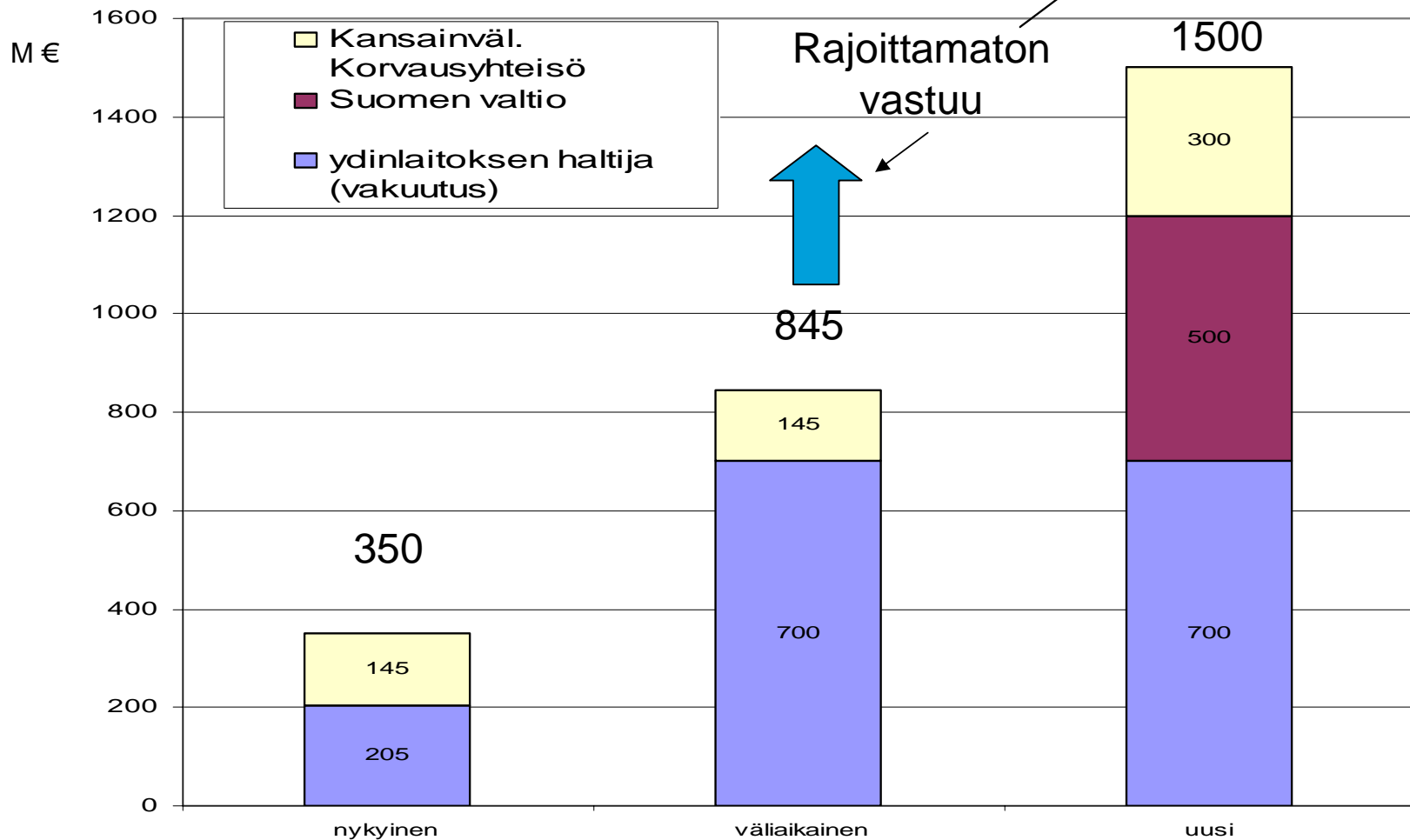

Lausuma 1: ydinvastuu

- *Eduskunta edellyttää, että hallitus jatkaa toimia laajennettujen ydinvastuuvuoroitteen saattamiseksi kansainvälisesti voimaan ja tuo vuoden 2010 aikana eduskunnan käsiteltäväksi lakiesityksen ydinvastuulain muuttamisesta siten, että laki parantaa Suomen sisäistä ydinvahinkoturvaa.*
- Nykyiseen vahinkokatteeseen sovellettaisiin nykyistä korkeampaa vakuutettavaa määrää (700 M€) ja määrättäisiin laitoksenhaltijalle rajoittamaton vastuu
 - väliaikaiseksi tarkoitettu järjestely, josta on määrä aikanaan siirtyä soveltamaan uutta Pariisin yleissopimukseen perustuvaa järjestelyä => vahinkokate laajenee
- Eduskunta hyväksyi yleissopimukseen perustuvan järjestelyn jo 2005, mutta kansainvälinen ratifiointi on ollut hidasta erityisesti vakuutuksiin liittyvien ongelmien vuoksi
- Hallituksen esitys annetaan marraskuussa. Laki voitaneen hyväksyä 2011 ja sen soveltamiseen liittynee siirtymäaika.

SUOMI PARIISIN – BRYSSELIN KORVAUSJÄRJESTELMÄSSÄ/ M €

Lausuma 2: kpa-yhteistyö

- *Eduskunta edellyttää, että hallitus vaikuttaa sopivin keinoin siihen, että Posiva Oy ja sen omistajat sekä Fennovoima Oy käynnistävät vuoden 2010 aikana yhteiset selvitykset ja neuvottelut käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksesta tavoitteenaan yhteinen kansallinen loppusijoitusratkaisu, joka sisältää Fennovoima Oy:n ydinvoimayksikön käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksen.*
- Ministeri Pekkarinen järjesti syyskuussa tapaamisen toimitusjohtajien kesken. Selvitysten ja neuvottelujen tilannetta arvioidaan uudestaan arviolta muutaman kuukauden sisällä.
- Mahdollisten lainsäädäntötoimien harkinta jäänee tuleville hallituksille.

Lausuma 3: uusiutuvat

- *Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo vuoden 2010 aikana eduskunnalle uusiutuvan energian edistämiseen tarvittavat lakiesitykset ja varaa vuoden 2011 talousarvioesitykseen sekä tulevien vuosien menokehyksiin tarvittavat määrärahat uusiutuvan energian lisäystavoitteiden saavuttamiseksi EU:lle annetun sitoumuksen mukaisesti.*
- Hallituksen esitykset (ml. talousarvioesitys) ovat eduskunnan käsittelyssä.

Lausuma 4: työvoima, osaaminen ja yrityskehittäminen

- *Eduskunta edellyttää, että hallitus luo osaltaan edellytyksiä suomalaisen työvoiman, osaamisen ja yrityskehittämisen mahdollisimman laajaksi hyödyntämiseksi ydinvoimahankkeissa.*
- Tämä kokonaisuus jää paljolti yhtiöiden vastuulle ja riippuu mm. hankkeiden toteutusmallista.
- TEM perusti 27.10. työryhmän pohtimaan osaamisen kehittämiseen liittyviä kysymyksiä. Osallistujina ovat ministeriöt (STM, YM, OKM, TEM), STUK, yliopistot, tutkimuslaitokset ja voimayhtiöt. Puheenjohtajana Riku Huttunen, TEM. Määräaika 31.5.2011.

Lausuma 4: työvoima, osaaminen ja yrityskehittäminen

- *Eduskunta edellyttää, että hallitus luo osaltaan edellytyksiä suomalaisen työvoiman, **osaamisen** ja yrityskehittämisen mahdollisimman laajaksi hyödyntämiseksi ydinvoimahankkeissa.*
- Osaamistyöryhmän tehtävinä on selvittää ydinvoima-alan toimijoiden nykyiset henkilöresurssit, kartoittaa suomalaisen alan perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen tilanne, selvittää suomalaisen osallistumisen mahdollisuudet tulevaisuudessa suurissa ydinlaitoshankkeissa, kartoittaa ydinvoima-alan toimijoiden käytössä oleva tutkimusinfrastruktuuri sekä määrittää linjat Suomen osallistumiselle kansainväliseen ydinturvallisuusalan tutkimustyöhön.

Osaamistyöryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja teollisuusneuvos Riku Huttunen
työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet ja varajäsenet:

Opetusneuvos Petteri Kauppinen opetus- ja kulttuuriministeriö

varajäsen: erikoistutkija Markku Suvanen

Lääkintöneuvos Mikko Paunio sosiaali- ja terveysministeriö

varajäsen: neuvotteleva virkamies Anneli Törrönen

ylitarkastaja Miliza Malmelin ympäristöministeriö

varajäsen: erityisasiantuntija Magnus Nyström

Teknologiapäällikkö Timo Vanttola Valtion teknillinen

varajäsen: TkT Eija Karita Puska tutkimuskeskus VTT

Osaamistyöryhmän kokoonpano

Kehityspäällikkö Kaisa Koskinen

Säteilyturvakeskus STUK

varajäsen: apulaisjohtaja Marja-Leena Järvinen

Professori Rainer Salomaa

Aalto yliopisto TKK

varajäsen: TkT, tutkiva opettaja Jarmo Ala-Heikkilä

Professori Riitta Kyrki-Rajamäki

Lappeenrannan teknillinen
yliopisto LTY

varajäsen: vanhempi erikoistutkija Heikki Purhonen

Professori Juha Äystö

Jyväskylän yliopisto

varajäsen: professori Jussi Timonen

Osaamistyöryhmän kokoonpano

Pysyvät asiantuntijat:

Ydintekniikkajohtaja Juhani Hyvärinen
varajäsen: henkilöstöjohtaja Nina Koivula

Fennovoima Oy

Advisor Sami Hautakangas
varajäsen: johtaja Olli Kymäläinen

Fortum

Vanhempi asiantuntija Marjatta Palmu
varajäsen: henkilöstöpäällikkö Elisa Vahteristo

Posiva Oy

Osaamistyöryhmän kokoonpano

Tutkimus- ja kehityspäällikkö Liisa Heikinheimo

Teollisuuden Voima Oyj

varajäsen: ryhmäpäällikkö Jaana Isotalo

Neuvotteleva virkamies

Jaana Avolahti

työ- ja elinkeinoministeriö

Sihteerit:

yli-insinööri Jorma Aurela

työ- ja elinkeinoministeriö

ylitarkastaja Eriika Melkas

työ- ja elinkeinoministeriö

Muut vaikutukset

- Valmistaudutaan tulevaan luvitusmenettelyyn.
 - Naturat, muut ympäristökysymykset, Århus
- Kansallisen ilmasto- ja energiastrategian kannalta periaatepäätösten merkitys on suuri niin sähköhuollon (tavoitteena omavaraisuus) kuin päästövaikutustenkin osalta. Rakennettava ydinvoima vaikuttaa merkittävästi skenaarioihin (BAU).
- Poliittiset implikaatiot:
 - uraanivero? Selvitysmiesten määräaika 1.2.2011, väliraportti 1.12.2010
 - mahdollinen heijastuminen vaalien jälkeisen hallituksen ohjelmaan
 - Muut?

